

۱۳۹۸۸۷۴

۱۳۹۸۷۴

به نام خدا

تغییر هیجان با هیجان

راهنمایی برای متخصصان

انجمن روان‌شناسی امریکا ۲۰۲۱

تألیف:

پروفیسر لالی اس. گرینبرگ

ترجمه:

دکتر محمد آرش رمضانی

پزشک و دکتری روان‌شناسی بالینی، درمانگر هیجان‌مدار

مصطفی رستمی

روان‌شناس بالینی، درمانگر هیجان‌مدار

امیرحسین صادقی

روان‌شناس بالینی، درمانگر هیجان‌مدار

علیرضا رمضانی

روان‌شناس بالینی

روان

عنوان و نام پدیدآور : تغییر هیجان با هیجان / تأليف : پروفسور لزلی اس. گرینبرگ؛ ترجمه : دکتر محمد آرش رمضانی، مصطفی رستمی، امیرحسین صادقی، علیرضا رمضانی مشخصات نشر: تهران: نشر روان، ۱۴۰۱.

ده - ۳۶۶ ص: جدول.

ISBN : 978-600-8352-65-5

فهرست نویسی براساس اطلاعات فیبا.
عنوان اصلی :

Changing Emotion with Emotion. A Practitioner's Guide, 2021.

موضوع : هیجانها -- روان درمانی

رده‌بندی کنگره : RC ۴۸۹

رده‌بندی دیوبی : ۶۱۶/۸۹

شماره کتابشناسی ملی : ۸۸۴۶۱۶۱

بیایید به حقوق دیگران احترام بگذاریم

مخاطب عزیز، خواننده گرامی، این کتاب حاصل دسترنج چندین ساله مترجم و ناشر است. تکثیر آن به هر شکل و میزانی، بدون اجازه انتشار و مؤلف، و خرید و فروش آن کاری نادرست، غیرقانونی، و غیرشرعی است. پیامد این عمل ناصواب موجب مبتداً اعتمادی در فضای نشر و فروش کتاب می‌شود و می‌تواند زمینه‌ساز محیطی ناسالم جهت بی‌ارزش کردن زحمات مستادر کاران فعالیت‌های فرهنگی و اقتصادی در جامعه شود که در نهایت، به زیان خود شما و فرزندان تان خواهد شد.

سایت

www.ravabook.com

پست الکترونیکی

ravan_shams@yahoo.com

□ تغییر هیجان با هیجان

□ تأليف : پروفسور لزلی اس. گرینبرگ

□ ترجمه : دکتر محمد آرش رمضانی، مصطفی رستمی، امیرحسین صادقی، علیرضا رمضانی
□ ناشر : روان

□ نوبت چاپ : اول، بهار ۱۴۰۱

□ لیتوگرافی، چاپ و صحافی : طیف نگار

□ شمارگان : ۱۱۰۰ تعداد صفحات : ۳۷۶ صفحه

□ قیمت : ۱۲۰,۰۰۰ تومان

□ شابک : ۹۷۸-۶۰۰-۸۳۵۲-۶۵-۵

ISBN : 978-600-8352-65-5

مرکز پخش : تهران - خیابان زرتشت غربی، بین خیابان علیزاده و شیخLER، بلاک ۶۳

تلفن : ۹ - ۸۸۹۶۲۷۰۷ تلفکس : ۸۸۹۶۱۰۵۰ ۸۸۹۶۱۰۷۰ ۸۸۹۷۳۳۵۸

فهرست

۱۰ ..... مقدمه مترجم

❖ فصل ۱: نظریه هیجان

۵	گرایش عمل، اطلاعات، و ابراز
۶	کاربردهای درمانی
۸	نیازها
۹	خود
۱۱	انواع هیجان
۱۵	بردازش قیاسی هیجان
۱۶	طرح‌های هیجانی و خود سازماندهی
۱۹	ماهیت پویای پاسخ هیجانی
۲۱	فعال‌سازی طرح‌های هیجان
۲۳	اصول تغییر هیجان
۲۴	دو مرحله کار با هیجان
۲۴	آن را حس کن تا التیام ببخشی
۲۷	ایجاد مفهوم عاملیت در خود
۲۹	جمع‌بندی

❖ فصل ۲: تحقیقات مربوط به تغییر هیجان

۳۲	فعال‌سازی و بیان هیجان
۳۵	مطالعات فرایند - پیامد
۳۶	بردازش هیجانی سازنده
۳۸	ابراز هیجان: تجربه کردن و پیشرفت درمانی
۴۰	ایجاد یک مدل تغییر هیجان با هیجان
۴۴	اهمیت دستیابی به هیجان‌های سازگار اولیه
۴۵	زمان‌بندی برانگیختگی هیجانی و پردازش در درمان
۴۶	کار هیجان با اضطراب
۴۷	نتیجه گیری از تحقیقات فرایند - پیامد
۴۸	تحقیق درباره فرایند درمانگر
۴۹	تغییر هیجان با هیجان
۵۲	جمع‌بندی

﴿۳﴾ فصل ۳: تغییر هیجان با هیجان

۵۳	مدل‌های تغییر.....
۵۴	بسط و گسترش الزامات و مقدمات پاسخ هیجانی.....
۵۷	تغییر نورونی ناشی از ساخت تجربه جدید.....
۶۰	خنثی‌سازی، نه جایگزینی هیجان.....
۶۱	کدام هیجان‌ها، کی، و چگونه؟.....
۶۳	مسیرهای تغییر هیجانی و توالی‌های درمانی.....
۶۴	هیجان‌های تغییر هیجانی و توالی‌های درمانی.....
۶۷	هیجان‌های جدید، خودسازماندهی جدید.....
۶۹	ایفای نقش‌های بیانگر.....
۷۰	هیجان‌های جدید ارائه شده از سوی درمانگر و رابطه درمانی.....
۷۱	تسلط بر هیجان‌ها.....
۷۲	بازتحکیم حافظه.....
۷۴	رونوشت جلسه.....
۷۶	دستیابی به درد.....
۸۳	نام‌گذاری نیاز، رها کردن، و تغییر روایت.....
۸۹	جمع‌بندی.....

﴿۴﴾ فصل ۴: مهارت‌های ضروری درمانگر برای انجام رویکردهای هیجان‌مدار – ۹۱

۹۳	وقوف بر این‌که می‌توان در طول جلسه‌های درمان هیجان را آشکار ساخت.....
۹۴	اطمینان حاصل نمایید که آیا احساسات افشا شده، با اتفاقات درون جلسه، مناسبی دارند یا خیر.....
	به این نکته توجه داشته باشیم که آیا این احساسات می‌توانند مبنای یک رابطه درمانی را ایجاد کنند.....
۹۵	با این‌که بر عکس باعث گسبیختگی این رابطه می‌گردد.....
۹۷	تمرین خودآگاهی هیجان.....
۹۸	استفاده از پاسخ‌های تسهیل‌گر همخوان.....
۱۰۱	ماندن با تمامی انواع هیجان‌ها.....
۱۰۲	آسیب‌پذیر بودن را یاد بگیرید.....
۱۰۳	یاد بگیرید که خودپندازه آگاهانه فرهنگی، چگونه بر هیجان تأثیر می‌گذارد.....
۱۰۷	یاد بگیرید فرهنگ چگونه بر هیجان‌های مناسب نفوذ کرده و بر آنها تأثیر می‌گذارد.....
۱۰۸	شناخت قوانین ابراز هیجانی.....
۱۰۸	نسبت به تفسیرهای مثبت و منفی خشم و شرم، بذیرا باشید.....
۱۱۰	کمک به مراجعت برای یافتن راه حل‌های خود.....
۱۱۰	ایجاد امنیت و اعتماد.....
۱۱۲	تصدیق کنید که فشار اجتماعی چگونه بر ابراز هیجان تأثیر می‌گذارد.....
۱۱۳	نقش عامل تغییر اجتماعی را بر عهده بگیرید.....
۱۱۵	تصریح فرد خودانتقادگر.....
۱۱۶	توجه به ترومای استرس مزمون .....
۱۱۶	جمع‌بندی.....

۵. فصل ۵: هماهنگی همدلانه با عواطف

۱۲۱	حضور درمانی
۱۲۵	تجربه هماهنگی
۱۲۶	تأثیرات هماهنگی
۱۲۸	مهارت همدلی و هماهنگی همدلانه با عواطف
۱۳۰	اتحاد برای کار روی عواطف
۱۳۱	ردیابی درونی
۱۳۲	مهارت‌های ادراکی
۱۳۷	روانی در انواع مختلف پاسخ‌های همدلانه
۱۴۰	درک همدلانه
۱۴۱	تصدیق همدلانه
۱۴۱	فراخوانی همدلانه
۱۴۲	اکتشاف همدلانه
۱۴۳	گمانه‌زنی همدلانه
۱۴۳	تمرکز مجدد همدلانه
۱۴۸	اعتباریخشی همدلانه نیازها در مقایسه با مواجهه
۱۵۰	شفقت
۱۵۰	صورت‌بندی موردي
۱۵۲	جمع‌بندی

۶. فصل ۶: تمرکز بر احساسات بدنی

۱۵۵	وقتی واژگان کافی نیستند
۱۵۶	هدایت توجه به تجربه حال حاضر
۱۵۷	ذهن آگاهی
۱۵۸	رویکرد تمرکزکردن
۱۵۹	حس احساس شده
۱۶۱	استفاده از تکنیک‌های تمرکزکردن
۱۶۳	یک مثال بالینی از تمرکزکردن و تجربه کردن یک تغییر هیجان
۱۶۵	اندازه گیری تجربه
۱۶۷	کار روی برانگیختگی و ابراز هیجان
۱۶۸	تحریک
۱۷۰	اکتشاف برای فعال کردن هیجان
۱۷۱	اندازه گیری برانگیختگی هیجانی مراجع
۱۷۴	تمرین کار با بدن: مشاهده رفتار غیرکلامی
۱۷۷	جمع‌بندی

کتاب حاضر چکیده‌ای است از حدود ۴۰ سال تلاش پروفسور لزلی گرینبرگ خالق رویکرد هیجان‌مدار و به نظرم عصاره‌ای است بر درک درمان هیجان‌مدار. وقتی کتاب را مطالعه کرده و ترجمه می‌کردم یاد نوشته‌هایم در کلاس‌ها و دوره‌هایی که با پروفسور لزلی گرینبرگ شرکت کردم و ایشان در کلاس درس می‌دادند، می‌افتادم و انگار کتاب توسعه عمیقی از یادداشت‌های شرکت در کلاس این مرد بزرگ است. الگوی کتاب بر مبنای دو اصل هدایت هیجان یعنی اول رسیدن و دستیابی به هیجان و سپس رها کردن آن است و مثال معروفی که استاد در کتاب مریبگری در هیجان‌مدار^۱ آورده‌اند که: «برای خارج شدن از یک اتاق باید اول وارد آن شد».

در این کتاب می‌خوانیم که هیجان قطعه شروع حیات یک انسان است و تجربه با هیجان شروع می‌شود و با معنا به پایان می‌رسد. گاهی این تجربه ناقص می‌ماند و هیجان بلوکه می‌شود و باید آن را از این انسداد خارج کرد که شاید بتوان گفت گفتن گشایی هیجان. تنها راه برون رفت از این بن‌بست، تبدیل هیجان به هیجان است. درخت هیجانی تعلمل عاطفه، هیجان و احساس می‌باشد. عاطفه را می‌توان تنہ درخت و ریشه‌های فیزیولوژیک آن تصور کرد، مثل برانگیخته شدن یا آرام بودن؛ هیجان نیز شاخه‌های اصلی درخت، همچون هیجان‌هایی که با قطعیت نام‌گذاری شده‌اند نظیر خشم، غم، و ترس؛ و احساسات، شاخه‌های کوچک برگدار درخت هستند، که به لحاظ اجتماعی و شناختی به شدت تأثیرپذیر می‌باشند، مثل رنجیدگی، نامیدی، یا بدگمانی. هیجان‌های این گونه با هم هستند و به هم تبدیل می‌شوند.

راهکار تبدیل هیجانی از دو مسیر بدن و روایت می‌گذرد، جایی که زبان قاصر است بدن به صحبت می‌آید و از تغییرات بدن نماد و کلمه ساخته می‌شود. اینچنین روایت‌های درون حافظه دوباره بازسازی شده و کلمات مفصل‌بندی می‌شوند. روایت جدید ساخته شده و طرح زندگی جدید زده می‌شود.

۱. این کتاب نیز توسط اینجانب ترجمه و در انتشارات روان به چاپ رسیده است. برای تهیه می‌توانید به سایت ravabook.ir مراجعه کنید.

مهم‌ترین کار در ساخت این طرح جدید در مراجع، ارتباط درمانی و همدلی است که در این کتاب نیز به آن بسیار پرداخته شده است. اما نکته جالب و جدید این کتاب، تمرکز روی کار با هیجان‌ها، به خصوص بر طرف کردن انسدادها و بازداری‌هایی است که درمانگران در جلسه درمان با آنها روبرو هستند و راهکارهای متفاوتی برای رفع انسدادهای هیجانی به‌طور مجزا ارائه شده است. کار دیگر اختصاصی در این کتاب، دو فصل ۹ و ۱۰ است که اختصاصاً و جداگانه در مورد کار با نیاز و گذشته مراجع است. ارتباط، نیاز با هیجان را یک رابطه چرخه‌ای دانسته است، اگرچه نیاز محصول هیجان است اما پیشی گرفتن نیاز از هیجان را هم مطرح کرده است. مهم این است که در درمان هیجان‌مدار، کار با نیاز جزء استراتژی‌ها و اصول درمانی در است. بنا به تجربه بنده، فصل ۹ می‌تواند بسیاری از نواقص و کمبودهای کار درمانی در روان‌درمانگران را مرتفع کند. فصل ۱۰ نیز به زبان هیجان‌مدار چگونگی تجربه گذشته در حال و چگونگی تحلیل در هیجان‌مدار می‌پردازد. یک نکته دیگر که در فصل نهایی کتاب، درمان هیجان‌مدار را به عنوان یک رویکرد یکپارچه معرفی می‌کند، نگاهی دارد به فراتشخیص بودن درمان و اینجا و اکنون بودن زمانی که این مقدمه را می‌نویسم در حال ترجمه کتابی دیگر در حوزه هیجان‌مدار از دوست خوبی دکتر لادی‌سلامو تیمولاک، با عنوان درمان هیجان‌مدار یک درمان فراتشخیصی هستم که به خوبی این درمان را خارج از حوزه تشخیص مخصوص روانی توضیح می‌دهد و شمه‌ای از این دیدگاه را در فصل ۱۲ کتاب خواهیم خواند. من و همکارانم با توجه به تجربه‌ای که بندۀ سال‌ها در درمان هیجان‌مدار داشتم و مهارتی که ایشان در ترجمه داشتند و آشنایی‌شان با درمان هیجان‌مدار، تلاش کردیم در ترجمه این کتاب زبان کتاب را سلیس‌تر از کتاب‌های گذشته و با ویرایش بهتر ارائه دهیم، اما می‌دانیم که کارمان جای انتقاد و تذکر هم دارد، لذا از همه همکاران دلسوز خواهشمندم نقطه‌نظرات خودشان را در مورد کتاب به ایمیل بندۀ به آدرس contact@arashramezani.com ارسال نمایند تا بتوانیم کار خودمان را با همکاری شما ارتقا دهیم.

من الله توفيق

دکتر آرش رمضانی

پزشک و روان‌شناس بالینی و درمانگر هیجان‌مدار